

πόδας τοῦ θρόνου τὸ τέκνον σου!—Οἱ εὐνοῦχοι ἔντρομοι ἤρχοντο ν' ἀναγγείλωσιν εἰς τὰς εὐνοουμένας, ἐξυπνησάσας ἀπὸ θόρυβον μακρυνόν, ὅτι αἱ κεφαλαί των ἀνεμένοντο, καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ προπαρασκευασθῶσι πρὸς τὸν θάνατον. Αἱ τρεῖς καδῖναι τοῦ Σελίμ, καταδικασθεῖσαι εἰς τὸν διὰ τοῦ βρόχου καὶ τοῦ σάκκου θάνατον, ἤκουον τὴν νύκτα τὰς λοισθίας κραυγὰς ἀλλήλων, καὶ ἐξέπνεον εἰς τὰ ὑπόγεια ὑπὸ τὰς σπασμωδικὰς χεῖρας τῶν βωδῶν. Θανάσιμοι ζηλοτυπῖαι καὶ ἐκδικήσεις φρικῶδεις ἔκαμνον ν' ἀντηχῶσι τὰ κίσσια ἀπὸ στεναγμοῦ καὶ κραυγᾶς, αἵτινες μετέδιδον τὴν φρίκην εἰς ὅλον τὸ χαρέμιον. Ἡ Κιρκασία μήτηρ τοῦ Μουσταφᾶ κατεσπάρτατε τὸ πρόσωπον τῆς Ῥοζολανῆς, αἱ ἀντίζηλοι εὐνοούμεναι ἐκολοφίζον τὴν Σεκερμπουλί, ἡ σουλτᾶνα Ταρχάν ἐβλεπεν ἀστράπττον ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν τῶν πλασμάτων της τὸ ἐγχειρίδιον Μωάμεθ τοῦ Δ', ἡ πρώτη καδῖνα τοῦ πρώτου Ἀχμεδ ἔπνιγε μὲ τὰς ἰδίας αὐτῆς χεῖρας τὴν ἀντίζηλον δούλην, καὶ κατέπιπτεν ἔπειτα καὶ αὐτὴ κτυπηθεῖσα δι' ἐγχειριδίου εἰς τὸ πρόσωπον, ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ Παδισάχ, ὠρουμένη ἐξ ὀδύνης καὶ λύσσης· αἱ ζηλότυποι καδῖναι ἀνεμένον ἀλλήλας εἰς τοὺς σκοτεινοὺς διαδρόμους, ἀπεκάλουν ἀλλήλας μὲ μεγάλας κραυγὰς «παλημένα κρέατα», καὶ περιέβαλλον ἀλλήλας εἰς τὰς ἀγκάλας ὡς τίγρεις συγκατασπαρασσόμεναι τὸν τράχηλον καὶ τοὺς νεφροὺς μὲ τὰς αἰχμὰς ἐγχειριδίων φαρμακωμένων. Τίς οἶδε δὲ πόσοι φόνοι ἐξετελέσθησαν χωρὶς ποτὲ νὰ γνωσθῶσι, πόσοι δοῦλαι ἐπνίγησαν εἰς τὰς κρήνας, πόσοι ἐφονεύθησαν τυφθεῖσαι μὲ τὴν λαβὴν τῶν ὄπλων εἰς τοὺς μήνιγγας, πόσοι διεσπαράχθησαν ἀπὸ τὸ *κολμπάτι* τῶν εὐνοῦχων, καὶ πόσοι συνεφραύσθησαν μεταξὺ τῶν σιδηρῶν θυροφύλλων συμπιεσθεῖσαι ὑπὸ τῶν χαλυβδίνων χειρῶν δέκα ἐκμανῶν ζηλοτύπων! Αἱ καλύπτραι ἀπέπνιγον τοὺς λυγμοὺς, τὰ ἄνθη ἀπέκρυπτον τὸ αἶμα, δύο σκιαὶ ἠφάνιζοντο εἰς τὸν λαβύρινθον τῶν σκοτεινῶν δενδροστοιχιῶν φέρουσαι μαῦρόν τι πρᾶγμα· οἱ φρουροὶ τῶν πύργων, οἱ ἐπὶ τῆς ὄχθης τῆς Προποντίδος, ἤκουον ψόφον τινὰ, ὡς σώματος καταπίπτοντος εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ τὸ χαρέμιον ἐξηγείρετο πάλιν τὴν πρωΐαν, εὐῶδες καὶ μειδιῶν, ὅπως πάντοτε, χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ ὅτι εἷς τῶν δισχιλίων αὐτοῦ θαλαμίσκων ἦτο κενός.

¹Ἐπταί συνέχεια.

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ Gaston Tissandier].

Ἡ Ἀμερικὴ, διὰ τοὺς μεγίστους ποταμοὺς αὐτῆς, οἵτινες καθιῶσιν εὐκολον τὴν μετακόμισιν, ἐφαίνετο μᾶλλον τῆς Γαλλίας πρόσφορος εἰς τὴν χρῆσιν τῶν πυροκινήτων πλοίων. Καὶ τῷ ὄντι ἐκεῖ ἀνεφάνθησαν ἐκ νέου μετὰ τὴν πρὸ χρόνων ἡδὴ λησμονηθεῖσαν ἀπόπειραν τοῦ Διονυσίου Παπίου.

Ὁ Ἰάκωβος Οὐάττ εἶχε πρὸ τινος καταστήσας γνωστὴν ἐν Ἀγγλίᾳ τὴν διττὴν ἔχουσαν κίνησιν μηχανὴν, ἐπέστη δὲ ὁ καιρὸς νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν ναυτιλίαν. Τῷ 1784 ὁ Ἀμερικανὸς μηχανοποιὸς Ἰωάννης Fitch ἐπαρουσίασεν εἰς τὸν στρατηγὸν Οὐάσιγκτωνᾶ πρωτότυπον πλοίου ἔχοντος κώπας ἐκ τῶν συνήθων, ἃς ἐκίνει ὁ ἀτμός. Ὁ μηχανισμὸς οὗτος κατεσκευάσθη μετ' οὗ πολλὴ εἰς μεγάλας διαστάσεις, ὁ δ' ἐφευρέτης ἀπεφάσισε νὰ ποιήσῃ δημοσίᾳ τὴν πρώτην δοκιμὴν, ἣτις ἐγένετο οὐ μακρὰν τῆς Φιλαδελφείας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Δελαουᾶρ κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1787. Ὁ Οὐάσιγκτων καὶ ὁ Βενιαμὶν Φραγκλῖνος, κατανοήσαντες ὅτι νέα ἀφστηρία ἠνοίγετο εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς προόδου, ἐθεώρησαν καλὸν νὰ συμπιεσθῶσι τῆς δοκιμῆς μετὰ τινων μελῶν τοῦ συνεδρίου καὶ ἐπέβησαν τοῦ πλοίου τοῦ Ἰωάννου Fitch. Ὅτε τὸ πλοίαριον τοῦτο ἐκίνησεν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀτμοῦ, πάντες ἔμειναν ἄφωνοι ἐκ τῆς ἐκπλήξσεως. Αἱ κώπαι ἐκείναι αἱ ἄνευ κωπηλατῶν κινούμεναι, ὁ ἐκ τοῦ μακροῦ σωλῆνος ἀποθερώσκων καπνός, ἐφαίνοντο θαύματα, ἡ δ' ἐκπλήξις ἐκορυφώθη ὅτε τὸ πλοῖον ἀνέπλευσε τὸν ποταμὸν προχωροῦν μετὰ ταχύτητος πέντε μιλίων καὶ ἡμίσεος τὴν ὥραν, ἐναντίον τοῦ βεύματος.

Ἡ ἐπιτυχία ἦτο πλήρης. Ἐταιρία, ἥς προέστησαν ὁ Φραγκλῖνος καὶ ὁ σοφὸς ἀστρονόμος Rittenhouse, συνέστη ἐν Φιλαδελφείᾳ πρὸς ἐφαρμογὴν καὶ τελειοποίησιν τῆς νέας ἐφευρέσεως. Τῷ 1788 ὁ Ἰωάννης Fitch ἔλαβε παρὰ τῆς ἀμερικανικῆς κυβερνήσεως προνόμιον ἀποκλειστικῆς χρήσεως τῆς ἀκτοπλοίας εἰς πέντε Πολιτείας, συγχρόνως δὲ ἐθνικὸς ἔρανος παρέσχεν αὐτῷ τὰ ἀναγκαῖα κεφάλαια πρὸς κατασκευὴν μεγάλης μηχανῆς. Ὁ Fitch ἀπεφάσισε νὰ συστήσῃ τακτικὴν ὑπηρεσίαν μετακομίσεως μεταξὺ Φιλαδελφείας καὶ Τρέντωνος, ἥτοι εἰς διάστημα ἐξ ἑως ἑπτὰ χιλιομέτρων, ἀλλ' ὅτε ἠθέλησε νὰ κατασκευάσῃ μεγάλην ἀτμομηχανὴν, ἀπήντησε προσκόμματα σχεδὸν ἀνυπέβλητα. Συνεργάτας εἶχε σιδηρουργοὺς καὶ κλειθροποιοὺς ἀδεξίους, ὥστε καὶ τοὶ πολλὰς κατέβαλε προσπαθείας καὶ δαπάνας, ἡ μηχανὴ κατεσκευάσθη κακῶς καὶ παρέσχεν ἀποτελέσματα ἀτελῆ. Τὸ νέον ἀτμόπλοιον ἔπλευσε πολὺ χειρότερον τοῦ πρὸ αὐτοῦ δοκιμασθέντος. Τοῦτο ἤρκεσεν ὅπως πτοήσῃ οὐχὶ τὸν Fitch, ἀλλὰ τοὺς ὑποστηρίζοντας αὐτὸν κεφαλαιούχους· οὗτοι μετὰ φρίκης ἐβλεπον δαπανώμενα τὰ χρήματα, τὴν δὲ ἐφεύρεσιν ὀπισθοδρομοῦσαν μᾶλλον ἢ προοδεύουσαν. Ἀλλ' ὅμως, χάρις εἰς τὴν συνδρομὴν νοσημόνων τινῶν ἀνδρῶν, ὁ Ἰωάννης Fitch ἠδυνήθη νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ἔργον του, ὑποσχθεὶς νὰ μεταποιήσῃ τὴν μηχανὴν καὶ νὰ δώσῃ εἰς τὸ πλοῖον ταχύτητα ὀκτὼ μιλίων τὴν ὥραν.

Ἐν ἔτος μετὰ τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην ὁ ἐφευ-

εἶμαι τόσον πτωχός, ὥστε δὲν δύναμαι νὰ σᾶς τὴν προσφέρω».

Ἡ ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις δημιουργία τῆς ἀτμοπλοίας, δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἐν τῶν μεγίστων συμβάντων τῆς ἱστορίας, εἶναι δὲ ἔργον τοῦ Ῥοβέρτου Φούλτωνος, ὅστις μέχρι τοῦ τέλους τοῦ βίου του ἠγωνίσθη ὑπὲρ τῆς προόδου. Τῷ 1814 κατεσκευάσε χάριν τῆς Ἀμερικανικῆς κυβερνήσεως ἀτμοδρόμονα μέγιστον διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθότι εἶχε 145 ποδῶν μῆκος. Ὁ ἐφευρέτης δὲν εἶδεν αὐτὸν ἐν ἐνεργείᾳ. Ἐπανερχόμενος ἐκ Τρέντωνος, πρωτεύουσος τῆς Νέας Ἰερσέη, ὅπου ἐξεδικάσθη ἡ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ συνεταίρου του Λιβιγκστῶνος δίκη, κατελήφθη ἐπὶ τοῦ Οὐδσωνος ὑπὸ δριμυτάτου ψύχους, καὶ ἀπέθανε τὴν 24 Φεβρουαρίου 1815 πεντηκοντούτης μόλις, συνεπεία σφοδροῦ πυρετοῦ. Τὸ συνέδριον τῆς Πολιτείας τῆς Νέας Ὑόρκης ἐπενηθφόρησε τριάκοντα ἡμέρας ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ μεγάλου αὐτῆς πολίτου.

ΕΛΙΖΑ Σ. ΣΟΡΤΕΟΡ

ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΕΔΙΣΩΝ

ἐν Μένλο-πάρκ.

Τὸ Μένλο-πάρκ εἶνε μικρὸς σταθμὸς ἐν τῇ σιδηροδρομικῇ γραμμῇ τῆς Πενσυλβανίας, ἀπέχων οἰκτῶ περίπου λέυγας τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἐνταῦθα ἀποκατέστη πρὸ πενταετίας ὁ Ἔδισων, ἀναγκασθεὶς νὰ καταλίπῃ τὴν πενιχρὰν ἐν τῇ μεγαλοπόλει κατοικίαν του, ἔνθα αἱ ἐργασίαι αὐτοῦ διεκόπτοντο κατὰ πᾶσαν στιγμὴν ὑπὸ πολυαριθμῶν περιέργων, οἵτινες τὸν ἐπεσκέπτοντο.

Τὸ ὅλων τῶν κατοίκων τοῦ Μένλο-πάρκ ἀνέρχεται εἰς διακοσίους περίπου, ὧν οἱ πλείστοι εἰσὶν ἐργάται τοῦ Ἔδισων μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των. Πάντες δὲ οὗτοι εἰσὶν ὀλοψύχως ἀφωσιωμένοι εἰς τὸν ἀρχηγόν των, οὐτινος παροιμιώδης εἶνε ἡ ἀγαθότης καὶ ἡ προσήνεια.

Τὸ κατάστημα, ἐν ᾧ ἐργάζεται ὁ Ἔδισων, εἶνε πάντοτε κατάφωτον ἐκ μυρίων φῶτων ἠλεκτρικῶν. Ἐν τῇ ἐργασίᾳ αὐτοῦ ὁ διάσημος ἐφευρέτης φαίνεται ὅτι παρεδέχθη τὸ σύστημα τῶν ἀλχημιστῶν, ἐργαζόμενος κατὰ τὸ πλείστον τὴν νύκτα. Εἶνε δὲ τοσοῦτον δεδομένος εἰς τὰ ἔργα του, ὥστε πολλάκις συμβαίνει, ἀρχίσας πείραμά τι μετὰ τοῦ ἀρχιεργάτου αὐτοῦ, νὰ ἐξακολουθήσῃ αὐτὸ μετὰ ἐμμονῆς ἀκαταβλήτου καὶ ἀπερισπάστου ἐπὶ ὅλας εικοσιτέσσαρας ὥρας, μὴ διακόπτων οὔτε στιγμὴν οὐδὲ ἀφίπων τὴν ἐργασίαν, εἰ μὴ κατανικώμενος ὑπὸ τοῦ ὕπνου ἢ τῆς πείνης, ἀφοῦ ἄνθρωπος ὧν καὶ αὐτὸς ὑπέκει εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως.

Τὰ ἐργαστάσια αὐτοῦ ἐν Μένλο-πάρκ εἶνε πλήρη μηχανῶν καὶ σκευῶν νεωτάτης ἐφευρέσεως, ὑπάρχει δ' ἐν αὐτοῖς καὶ πλήρης συλλογὴ πάντων τῶν ὑπαρχόντων χημικῶν στοιχείων καὶ σκευασίων, ὅπως οὕτω ὁ ἐφευρέτης ἔχη πάντοτε πρὸ χειρὸν

πάν ὅ,τι ἤθελε χρειασθῆ δι' οἰονδήποτε αὐτοῦ πείραμα.

Τοιοῦτον εἶνε τὸ ἐργαστήριον τοῦ μεγαλοφυοῦς Ἀμερικανοῦ, τοῦ Μάγου τοῦ Μένλο-πάρκ, ὡς τὸν ὀνομάζουσιν, ὅστις πρὸ ὀλίγων ἔτι ἐτῶν μόλις ἠδύνατο νὰ συστραφῆ ἐντὸς τῆς μικρᾶς του τρύπας ἐν τῷ μεγάλῳ ἠπειρωτικῷ σιδηροδρόμῳ, ἔνθα ἐπώλει τὰς ἐφημερίδας του, καὶ ὅπου τὰς ἐργασίας αὐτοῦ διεκόψεν ἡ αἰφνιδία ἀνάφλεξις ποσότητος τινὸς φωσφόρου, ἐξ ἧς ἐπυρπολήθη ὀλόκληρος ἡ ἀμαξοστοιχία.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Φιλοσοφικὴ ἀπάντησις

— Ἀπὸ τὴν τελευταίαν συνάντησίν μας, φίλτατε, εὗρίσκω ὅτι ἠρχίσατε ὀλίγον νὰ ἀσπρίζετε.

— Ἄ, δὲν εἶνε τίποτε! Ὀλίγη σκόνι ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς ζωῆς.

* *

Ἐὸ κ. Κ** συναντᾷ ἓνα τῶν φίλων του.

— Ἄ! λέγει οὗτος, πηγαίνει βέβαια εἰς τῆς Κας Χ* ;

— Ἐπήγαινα τῶντι νὰ τῆς κάμω επίσκεψιν, ἀποκρίνεται ὁ ἄλλος. Εὐτυχῶς ἐνθυμήθηκα ἐγκαίρως ὅτι σήμερον μένει 'ς τὸ 'σπῆτι... καὶ ἀνέβαλα τὴν επίσκεψιν δι' αὐρίον.

* *

Ἀφορισμὸς γαστρονόμου.

Τὰ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ γεύματος παρατιθέμενα τρώγει τις διὰ νὰ ζήσει.

Τὰ κατόπιον τούτων τρώγει—διὰ νὰ φάγῃ.

Τὰ ἐπιδόρπια τρώγει—διὰ νὰ πῖνῃ.

* *

— Προσερχόμενός τις εἰς τὴν θυρίδα λεωφορείου ἐρωτᾷ :

— Γεμάτη εἶνε ἡ Κιβωτὸς τοῦ Νῶε ;

— Ὅχι, ἀπαντᾷ φωνὴ τις ἔσωθεν, ὄχι, ἓνας κοῦκκος λείπει μοναχὰ, εἰσέλθετε.

* *

Αἱ γυναῖκες αἱ ψιμυθίζόμεναι φέρουσιν ἐρυθρὸν τὸ πένθος τῆς ἀνθρωπότητος των.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Ἡ δυστυχία εἶνε σκληρὸν σφυρίον, τὸ ὀποῖον ἐνῶ κτυπᾷ διαπλάττει τὸν χαρακτῆρα.

* * Τοῦτο τὸ κοινὸν με τοὺς δρόμους ἔχουσιν οἱ δικηγόροι, ὅτι οἱ συντομώτεροι εἶνε καὶ οἱ καλῆτεροι.

* * Τὸ παραμικρὸν πρᾶγμα δύναται νὰ μᾶς παρηγορήσῃ, διότι καὶ τὸ παραμικρὸν δύναται νὰ μᾶς λυπήσῃ. (Πασχάλ).

* * Αἱ γνώσεις, ἄς ἀπεικλήσασιν, δὲν πρέπει νὰ μὲνον ἄτακτοι καὶ συγκεχυμένοι ἐν τῷ πνεύματι